

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Немирівського районного суду Вінницької області
29.06.2023

м. Вінниця, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 29.06.2023 групою НПМ здійснено відвідування Немирівського районного суду Вінницької області (далі – Суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Регельюк Сергій Валентинович, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Вінницькій області;

Олійник Ігор Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Гурковська Наталія Володимирівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого ВРУ з прав людини у Вінницькій області, представник громадськості.

Присутній під час проведення НПМ відвідування керівник апарату Суду Ключев Олександр Олександрович.

Суд знаходиться за адресою: вул. Шевченка, 27, м. Немирів, Вінницька область. Суд розміщений на другому поверсі, у двоповерховій будівлі, 1989 року забудови.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Немирівський районний суд Вінницької області є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним кодексом. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених законом. Судді мають загальну юрисдикцію. Згідно із штатним розписом кількість штатних посад суддів - 6, в наявності – 4 судді.

Охорона приміщення Немирівського районного суду Вінницької області здійснюється Територіальним управлінням Служби судової охорони Вінницької області.

Для здійснення правосуддя в суді облаштовано 2 зали судових засідань, які використовуються як для розгляду кримінальних, адміністративних проваджень, цивільних справ. Зали розташована на другому поверсі, розраховані 50 присутніх осіб.

Зали судових засідань облаштовані стаціонарними боксами для розміщення підсудних/обвинувачених: у залі № 1 та № 2 місце для перебування підсудних/засуджених під час судових засідань огорожене органічним склом (кабіною) загальним розміром 6,33 кв.м. (згідно із оглянутим паспортом), що може забезпечити тримання до 7 осіб (при нормі на одну особу - 0,8 кв.м.).

Під час відвідування моніторинговою групою вивчено службову документацію, матеріали адміністративних справ за вчинення домашнього насильства та кримінальних проваджень за клопотанням про отримання дозволу на проведення обшуку за 2023 рік, оглянуто приміщення суду, камери в яких утримуються підсудні (засуджені), їх відповідність до вимог законодавства України та міжнародних стандартів.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Катування та інші форми жорстокого поводження.

Під час відвідування затримані, обвинувачені, засуджені в приміщенні суду не перебували.

На виконання вимоги Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26 травня 2015 року № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), у приміщенні суду наявна камера без роздільного розміщення для підсудних (засуджених): жінки-чоловіки, неповнолітні-дорослі.

Відповідно до Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 “Будинки і споруди. Суди” (далі –ДБН) мають бути 3 камери (на кожен зал для розгляду кримінальних проваджень) кожна площею не менше ніж 4 кв.м.

Крім того у конвойному приміщенні обладнана металева клітка, що використовується для тримання підсудних, обладнана металевими ґратами, що використовується як камера.

2. Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

У порушення пункту 6.4.5 ДБН відсутні окремі кімнати для ознайомлення із матеріалами справи для адвокатів та громадян.

У порушення вимог пункту 6.5 ДБН у приміщенні Суду (конвойне приміщення) не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими). Таке спілкування відбувається у залі судового засідання, чим не забезпечується його конфіденційність.

Через відсутність приміщення для ознайомлення з матеріалами справи, відвідувачі ознайомлюються з ними у приміщенні канцелярії, до якого не мають доступ підсудні (засуджені), які тримаються під вартою, що унеможливорює реалізацію їх права на захист.

3. Порухення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та статті 21 Конституції України).

Центральний вхід облаштований пандусом, але тимчасово не використовується. При вході наявна робоча кнопка виклику.

У приміщенні Суду відсутній доступ до залів судових засідань для осіб з інвалідністю.

У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», на другий поверх доступ для осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення обмежено через відсутність пандусу або іншого підйомного механізму.

В приміщенні суду відсутня санітарна кімната, для людей з інвалідністю.

4. Порухення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України).

У порушення вимог санітарно-протиепідемічних правил і норм використання ультрафіолетового бактерицидного випромінювання для знезараження повітря та дезінфекції поверхонь в приміщеннях затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 06.05.2021 № 882, виявлені факти неналежного ведення журналу кварцування залів судових засідань, що в подальшому унеможлиблює встановлення факту запобігання розповсюдженню вірусних захворювань. Наявний журнал кварцування заповнений наперед. В суді відсутня переносна лампа для бактерицидного кварцування, лише один зал облаштований стаціонарною та закріпленою на стіні лампою.

Виявлені протерміновані ліки в аптечці, що зберігається в канцелярії. В приміщенні конвою аптечка відсутня.

Варто відмітити наявність кулера для питної води, проте води в кулері немає. Підсудні (засуджені), які тримаються під вартою не мають доступу до питної води.

5. Порухення права на забезпечення безпеки у суді.

Приміщення Суду є спорудою цивільного захисту. На момент перевірки тимчасове укриття не облаштоване.

Акт комісійного обстеження територій та приміщень Суду складено від 09.05.2023 року містить рекомендації щодо обладнання приміщення суду системою протипожежної безпеки системою зовнішнього та внутрішнього відеоспостереження.

В порушення пункту 15¹ Інструкції відсутні: пульт централізованого відеонагляду, концентратори та кінцеві пристрої охоронної та тривожної сигналізації, засобів зв'язку з постами в залах судових засідань, блоком камер та підрозділом, від якого призначається варта, що установлюються в приміщенні варті (начальника варті).

Під час відвідування з'ясовано, що кімната конвойного приміщення не оснащена металевою шафою для зберігання навісних замків, ключів від камер, спеціальних засобів, службових документів. (порушення пункту 12¹ Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів).

Для доставки обвинувачених та засуджених осіб до приміщення суду користуються окремим входом. Заїзд конвойного автомобіля для посадки (висадки) обвинувачених здійснюється через внутрішній двір, який не обладнаний огорожею, бокс для конвойного автомобіля відсутній. Для організації надійної системи охорони відсутні в приміщенні система засобів зв'язку для конвою, відеоспостереження, пульт централізованого відеонагляду, монітори приміщення варті та тривожні кнопки, що в комплексі становлять систему охорони та передбачають візуальну, звукову та тактильну інформацію.

Згідно пункт 14 Інструкції рекомендовано, обладнання спеціального боксу за його відсутності обладнується огорожена стоянка для спеціального автотранспорту варті біля спеціального входу.

У Суді відсутній маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залу судових засідань, конвоювання здійснюється доступними для сторонніх осіб коридорами, що становить порушення зазначеної вище пункту 13 Інструкції.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Вінницькій області:

1. Опрацювати питання щодо реконструкції будівлі Немирівського районного суду Вінницької області в частині обладнання його приміщень у відповідності до вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» та ДБН В.2.2.5-97 «Захисні споруди цивільної оборони», з урахуванням ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення».

2. Вжити заходів щодо запобігання порушень, що можуть призводити до порушень прав людини.

Немирівському районному суду Вінницької області:

1. Обладнати у приміщенні Суду кімнату для роботи адвоката з підсудними(засудженими) та кімнату для ознайомлення з матеріалами справи;

2. Створити умови для забезпечення участі в судових засіданнях маломобільних груп населення;

3. Забезпечити належне ведення журналу кварцування залів судових засідань;

4. Забезпечити доступ до питної води доставлених, затриманих, обвинувачених, засуджених;

5. Облаштувати необхідну кількість камер для утримання підсудних, засуджених (три камери на одну залу кримінального провадження);
6. Обладнати санітарну кімнату для осіб з інвалідністю;
7. Обладнати санітарну кімнату для засуджених, підсудних;
8. Демонтувати металеву клітку яка знаходиться в конвойному приміщенні, що є жорстоким поводження по відношенню до засуджених та підсудних.

До звіту додаються фото матеріали отримані під час відвідування:

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Ігор ОЛІЙНИК

Фото 1

Фото 2

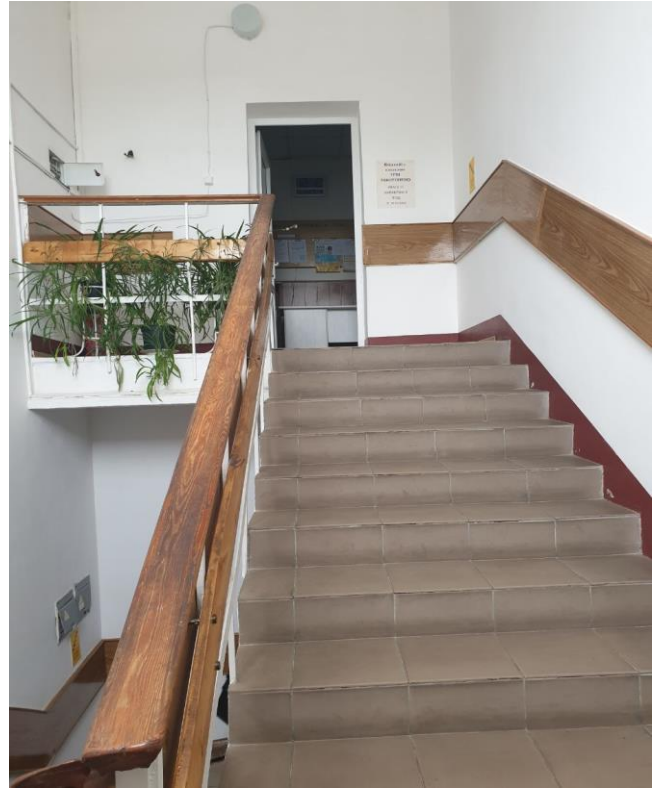

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

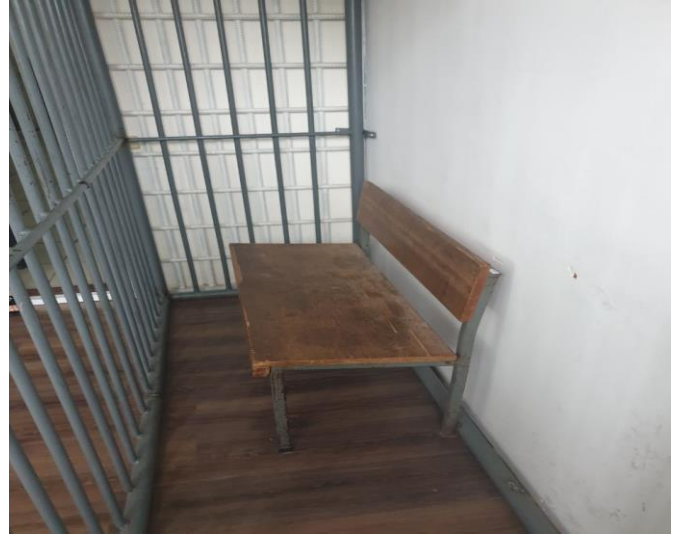

Фото 7

Фото 8

